Ч. 8. РІК 1920.

ПРОЛЄТАРІ ВСЇХ КРАЇВ ЄДНАЙТЕ СЯ!

РОБІТНИЧИЙ СПІВАННИК



Цїна 25 центів.

Накладом
Видавництва Української Друкарнї.
UKRAINIAN PRINTING
426 E. 9th St. New York City.

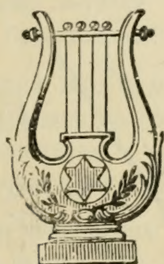

EX LIBRIS
ІВАНА
ЛУЧКОВА

Ч. 8. РІК 1920.

ПРОЛЄТАРІ ВСЇХ КРАЇВ ЄДНАЙТЕ СЯ!

Robitnychyi

РОБІТНИЧИЙ СПІВАННИК



Ціна 25 центів.

Накладом
Видавництва Української Друкарні,
UKRAINIAN PRINTING
426 E. 9th St. New York City,

ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

Підводьтесь ви, нуждарства діти!
Підводьтесь, — що пуще на землї!
За кращу долю вже на сьвіті
Всюди правди загули.

Весь лад насиля ми зруйнуєм
Аж до підвалин, а потім —
Своє нове житє збудуєм —
Були ніщо, будемо всїм!

Се послїдний вже буде
Бій з неправдов за сьвіт,
З інтернаціоналом
Воскресне людський рід!

Не хочем ми добреньких «спасів»
Що крутять нами з галь судів,
Не хочем більше їхнїх ласок,—
Ми хочем вільних рад і слів.

Ми від злодюгів хочем взяти
Добро, що вкрали они в нас,
Ми обовязки хочем знати
Самі і тілько лиш для нас!

Се послїдний вже буде....

Закони гнітять нас і вяжуть
Податки кров останню ссуть,
Богаті відбутків не знають,
Убогі в туманах живуть.

За довго ми були в підданстві,
Та рівність має иньшу путь:
Вона не терпить, щоб в лидарстві
Одні були — другим лиш труд.
Се послїдний вже буде....

Царі від колїй, майн і ґрунту
У славі, в золотї живуть —
Неначе в казках стародавнїх....
Але, як працю нищить труть!

Плоди народної роботи
Рука дукарська загребла!..
Та голосованєм повернем
Ми в сьвіт житєві жерела!
Се послїдний вже буде...

Робітник всїх країв єднай ся!
Ми партія робочих мас —
Нема тут місця дармоїдам,
Земля сотворена для нас!

I як небесний грім ударе
Над зґраєю падлюк і псів —
Нам сонце вічно засіяє
Огнем живим своїх лучів.
  Се послїдний вже буде...



Микола Тарновський.

«МАРСЕЛЄЗА 20-ГО ВІКУ».

Гей, піднїмай ся пролєтарю,
До бою з ворогом твоїм;
Витай повставшу волї — зорю, —
Що пробудилась наче грім, (2)
І понесла ся понад трони....
Вже гине клята мара,
Щезнуть царськії корони,
Щезає неволя — тюрма.

  До бою піднїмайсь,
  За рівнї права;
  Надходить вже послїдная хвиля,
  Неволї — клятого рабства!

Вже подалась вража обвала,
Уже хиляєть ся — паде;
Кругом понеслась — волї — слава,
По всему сьвіту гомін йде, (2)

Спадають з рук тяжкі кайдани,
Валять ся холодні тюрми;
З неволї невольник повстане,
Свобідним буде між людьми.
До бою піднїмайсь...

Не час терпіти нам неволю,
Вже пробудив ся, цїлий сьвіт;
Не час зносить вражу недолю,
І лити свій кровавий піт! (2)
Пора вже скинути полуди,
Пора позбутись вражих мар;
Не місце там вже для облуди,
Де стане вільний пролєтар!
До бою піднїмайсь...

Скажіть панам неситим: Засї,
Від долї — нашої судьби;
Вже — волї зоря — підняла ся,
Сьвітить ся поле боротьби (2)
Гей піднїмай ся пролєтарю,
До бою з ворогом твоїм;
Хай поклик могучий: «До бою»,
Розійдесь по сьвіті цїлім!
До бою піднїмайсь...

———0———

РАЗОМ, ТОВАРИШІ.

Разом, товариші, в ногу,
Духом зміцнієм в борбі,
В царство свободи дорогу,
Грудьми проложим собі!

Вийшли ми всї із народа,
Всї ми народ трудовий —
Брацький союз і свобода
Ось наш девіз боєвий.

Довго нас в путах тримали,
Довго нас голод морив —
Більше терпцю вже не стало,
Визволу час наступив!

Час до роботи узятись,
Час поскидати катів,
Нашій ще силї боятись,
Сили нікчемних царів?!

Сила нас жадна не спине.
Сьвіт капіталу, знесем —
Все що погане з ним згине,
В спільнім житю заживем.

ПОХОРОННА ПІСНЯ.

Замучен' у тзжкій неволи,
Ти славною смертю спочив...
В борьбі за народнеє діло
Ти голову чесно зложив...

Служив ти не довго, — та чесно
Для блага рідної землї...
І ми, — твої братя по ділу, —
На цвинтар тебе занесли...

Наш кат над тобов не глумив ся...
Для блага рідної землї...
І ми, — тво братя по ділу, —
На цвинтар тебе занесли....

Наш кат тобов не глумив ся....
Кругом тебе були свої....
Ми самі, родимий, закрили
Орлинії очи твої...

Не горе нам душу давило, —
Не сльози блищали в очах,
Коли ми, прощались з тобою
Землев засипали твій прах; —

Ні, злоба нас тілько давила!
Ми в бій з ворогами рвались
І мстить безпощадно, за тебе
Над трупом твоїм поклялись...

З тобою одна нам дорога: —
Як ти, й ми в кайданах згинем...
Як ти, — для народного діла
Ми голови наші несем;

Як ти, — ми, бутьможе, послужим
Підставов для нових людий.
Лиш грізним пророчеством нових
Грядучих і мужеських днів.

Та знаєм, як й ти знав, родимий,
Що скоро на наших кістках
Підніметь ся мститель суровий
І буде сильнійший він нас.

———0———

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

Кати навикли поливати
Країну кров'ю і слізьми,
Але як прийде день відплати, —
Судити будемо їх ми!
Судити будемо їх ми!

Хай росте, хай гримить вільний спів,
Наш прапор плине понад трони,
Він несе пімсти грім, люду гнів,
І вільний він сіє сів,
А колїром весь червоний:
На ньому кров робітників!
На ньому кров робітників!

Кати силкують ся кайдани
Єще міцнїщими зробить,
Та з тюрм усїх — руїна стане,
І тільки добре буде жить!
І тільки добре буде жить!
Хай росте, хай гримить, і т. д.

Вже лад старий стихнувсь і пада,
Життя нове його змете, —
Робити ме гуртом громада
І все, що зробить, — спільне те!
І все, що зробить, — спільне те!
Хай росте, хай гримить, і т. д.

Гей разом, братя, всї до бою,
Щоб думка всїх одна вела!
Де-ж найде хто такую зброю,
Щоб вільний люд зломить могла?
Щоб вільний люд зломить могла?
Хай росте, хай гримить, і т. д.

МАЇВКА.

Сьогодня день — велике сьвято,
Сьогодня перший май! —
Папи нам пекло вміли дати,
Собі украли рай.

Панам весілє та гулянє,
Нема буденних днів,
А нам відвічне мордованє —
Недоля нуждарів.

Попи нам щиро курять очи,
У морок нас ведуть,
Уся гидота, діти ночі,
З нас тілько і жиють!

Та час минув, пропав на вік;
Прокинули ся ми,
Заворушив ся робітник
Загинете, пани!

Сьогодня день — велике сьвято,
Сьогодня перший май,
Сьогодня будем присягати
Що в вас відіймем рай!

Диви ся, дико! наша сила
Росте, на тебе йде,
Тобі весна не буде мила,
Де наших сьпів гуде!

———0———

Микола Тарновсъкий.

В ДЕНЬ ПЕРШОГО МАЯ.

Сьогодня свято «Перший Май»
Великий день в лихій добі;
Се день житя робучих стай,
Се збруя нам в тяжкій борбі...
На «Перший Май» хто лиш жиє,
Хто хоче жить — в ряди ставай!
Бо сьвіт говорть лунає бє —
Сьогодня сьвято «Перший Май»!

В ряди ставай, в ряди борців!
Покинь зневіру в забутя;
Поклич живих, буди мерців,
На красшу путь, в нове житя!
Бо день настав. І слушний час,
Се день весни в робучих кляс,
Тим днем є сьвято «Перший Май»!

ВАРШАВЯНКА.

Хмари зловісні нависли над нами...
Сили ворожі нас тяжко гнітуть.
Станьмо-ж до бою усі з ворогами,
Смерть або воля та слава нас ждуть!

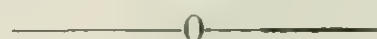
Ми-ж не злякаємось. Гордо та сьміло
Стяг піднесемо за правеє діло.
Стяг боротьби за свободу народа,
Щоб панували скрізь воля та згода.
В ряди ставаймо,
Стяг піднимаймо,
Хай лине грізно могутній наш сьпів!
За правеє діло
Гордо і сьміло
Вдаримо розом на всїх ворогів!

Пухне із голоду люд весь робочий; —
Доки-ж ми будемо, братя, терпіть?!
Доки катюга до крови охочий
Буде по сьвітови кров нашу лить?!

Станьмо до бою! Не згинуть нїколи
Ті, що поляжуть за щастє людий,
Ті, що житє віддадуть задля волї,
Ті, що у тюрми підуть з за ідей!
В ряди ставаймо, і т. д.

Нам ненависні тиранів корони!
Час настає їх ногами здоптать,
Час настає зруйнувать усі трони
І на маленькі тріски поломать.

Пімста усім ворогам супостатам,
Що закували народ в кайдани!
Пімста і смерть всім царям супостатам!
Нумо-ж до бою, всі праці сини!
В ряди ставаймо, і т. д.



СЛЬОЗАМИ ЗЛИТА УКРАЇНА.

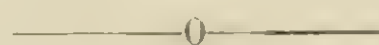
Сльозами злита Україна,
Повита горем, Правда спить;
Й на робітничій, сірій спині
Веселий, пяний пан лежить.

Робітник! Встань, прокинься, скинь панів!
Розправ же свій прапор червоний!
На панів, на тиранів-царів
Грізно настав свою зброю!
Хай прапор твій засяє в бою
І жах ввілєть ся в ворогів, —
На йому кров робітників!

Пани лютують, пють гуляють,
Вже чують, кляті, страшний час!
І час надходить... Випрамляє
Робітник спину із під вас!
Робітник! Встань, прокинься, і т. д.

Гуляйте-ж пяні, розкошуйте,
Впивайтесь кров'ю братів!
Кайдани міцні гартуйте, —
Надходить час робітників.
Робітник! Встань, прокинься, і т. д.

Надходить час великий, славний...
Встає похилий робітник,
Зриває пута, бє кайдани,
Луною ллєть ся вільний крик.
Робітник! Встань, прокинься, і т. д.



МИ РОБІТНИКИ.

Ми робітники,
Числом великі,
Ми ненавидим панське ярмо,
Йшли діди на муки.
Підем і правнуки
За волю ми житє своє дамо.

Сьвітом забуті,
В кайдани скуті
Випєм тую чашу повну вже у щерть,
Бо за тую єдину
Вольную країну
Готові ми на муки і на смерть.

Не тїш ся, враже!
Сотня поляже,
Тисяч натомість стане до борби!
За гірку зневагу
Склали ми присягу:
Вести борбу — невольнії раби.

Наша присяга
Се: месть відвага,
Воля Народу, скривджене добро —
Ними ся клянемо,
Пок' живі будемо
Ломить, валить кайдани і ярмо!

Пірвем кайдани
Які тирани
Кріпше і кріпше сковують що-дня,
Бо ми робітники,
Числом великі,
Ножів і куль не боїмось й огня!

ЖАЛОБНИЙ МАРШ.

Ви жертвою в бою нерівнім лягли
З любови до свого народу,
Ви все віддали, що за його змогли: —
І щастє, і честь і свободу.

Не раз ви конали в вязницях брудних,
Свій суд беззаконний над вами
Катюги — судді вирікали, і ви
На мерть волочили кайдани.

А деспот гуляє на учті гучній,
Неспокій вином заливає...
А грізні слова на двірцевій стіні
Огниста рука розставляє:

— «Ударе ось час, і повстане народ
У силї могутній свободї,
Розкине усе, що гнїтило його
І скаже напасникам: — годї!...»

За вами борців сьвіжий полк уже йде
На смерть і погибель готовий!..
Працайте же, братиї, ви чесно пройшли
Велику дорогу любви...

РОБІТНИЧА ПІСНЯ.

Що-божий день ми встаємо з півнями;
Ще сьвітять ся по місті ліхтарі,
А голод нас жене в підземні ями,
Бо ми на те відвічні шахтарі.
Працює спина, плечі ноги й руки;
Вже й сили нема, а все рвемо кремінь...
Що-ж нам придбав наш труд важкий та
На старість літ без крихти хліба гинь! муки?

Поєднаймось з братом брат,
Зачернім лише по чарці!
Хай грімлять
Із гармат

Кати наші — працьодавці,
Розсилають смерти жах!
І ми випємо за згоду,
За братерство, та свободу,
Щоб настала по сьвітах!

З мокрого дна ми добуваєм перли,
Зроблии рай ми з рідної землї,
Саміж мремо старцями, як і мерли,
Притьмом здихаєм у кромішній млї...

Кривавий піт з нас капле, ллють ся сльози,
А в домовину ляжем злидарем:
Не нас напоють виноградні лози
І в оксаміт не ми себе вберем.

Поєднаймось з братом брат...

В'ялить нас труд і пужда перед часом;
Кому така голота дорога?
Хто не вважа машинами та мясом
Робітників, дешевих от шага?
Де чудеса, то там і наші сили;
Ми здобували Вавилон новий:
Немов ті пчоли, — меду напосили,
А їсти — вибач, бо се мід не твій!

Поєднаймось з братом брат...

Ми тулимось в холодних підземелях:
Там наші хати; носим лахмани....
Товаришують з нами в тих оселях,
Ховаючись від сьвітла, кажани.
Тікаємо ми від гурту з ними в пори,
Не дивимось на сонечко ясне...
Нащо-ж огнем палають наші зори?
Чом сьміливійши завзята не зягне?

Поєднаймось з братом брат...

Що-раз, як ми кров нашу розливаєм
За рідний край, — яка користь кому?
Мерзенно деспота уквітчаєм
Та й молимось як богови йому.
Не стяг війни розвиваймо, а любви;
Пашницею засіймо скрізь поля.
Доволї люд уже потратив крови!
Устане раб, що голову схиля!
Поєднаймось з братом брат...

———0———

С. Загородний.

ЦАРІ КРОВ НАШУ ПРОЛИВАЮТЬ.

Царі кров нашу проливають,
Пани і дуки гноблять нас,
Та вже недолї днї минають
І прийде, прийде слушний час.

Нумо враз затягнїм вільний сьпів, —
Наш прапор вже панів лякає!
І несе люду гнїв, пімсти грім,
Свободу народам усїм!
Як зоря цьвіт червоний сяє,
Бо кров'ю нашою заплив!

Нікчемні темних сил надії,
Що мріють дух наш запинить,
Пропадуть заходи лихії,
А добрі вічно будуть жить.
  Нумо враз затягнім, і т. д.

У лаву сьміло станем, братя,
І враз на бій підемо ми!
Не зломить нашого завзятя
Ні цар, ні вражії пани!
  Нумо враз затягнім, і т. д.

У наймах гине люд робочий!
Та вже свитає волї день!
До працї підемо охочі,
На себе працювать лишень.
  Нумо враз затягнім, і т. д.

Хай счезнуть клятії тирани!
Хай счезнуть визиск, счезне гніт!
Ми знищем лад старий, поганий,
Новий збудуємо ми сьвіт!
  Нумо враз затягнім, і т. д.

———o———

ПІСНЯ СОЦІЯЛЇСТІВ.

Гей наперед не вагаймось,
Силу всю нашу зміцнім.
Геть лупіїв позбуваймось,
Щастя пявкам відберім.

В бій, в боротьбу з ворогами.
Правди нашої не вбють —
Ляжуть першії кістками,
Сьвіжі борці надійдуть...

Хай нас в вязниці шпурляють,
Хай нас мордують вогнем,
Хай в копальні запирають,
Хай ми оттам пропадем.
В бій боротьбу...

Стогне і тяжко зітхає,
В злиднях народ пропадає,
Руки до нас простягає,
В нас поратунку благає.
В бій боротьбу...

Годї катам панувати,
Годї буржуям рости,
Чи не обридли нам лати,
Вічні голодні пости.
В бій боротьбу...

Скиньмо міцною рукою
З себе відвічний тягар,
І піднесем над землею,
Праці прапор аж до хмар...
В бій боротьбу...

———0———

О. Колесса.

ШАЛІЙТЕ!

Шалійте, шалійте, скажені кати!
Годуйте шпіонів, будуйте тюрми!
До бою сто тисяч робітників стане,
Пірвем, пірвем, пірвем ті кайдани!

За правду, за волю ми станемо враз,
Ланци, ні баґнети не пострах для нас!
Бо вільного духа не скути в кайдани.
Біда, біда, біда вам тирани!

Робітники духа! Робітникам всім,
Ми руки подаймо, на бій їх ведім!
Бо спільна усіх нас злучила недоля:
І труд і піт і кров, — кнут неволя!
За правду, за волю, і т. д.

Від краю до краю не ґроми гудуть,
Робітників полки злучені ідуть
І поклик рокоче: Вставайте народи!
Прийшла пора, пора, — день свободи!
За правду, за волю, і т. д.

Підвалини сьвіта валять ся старі,
Поблїдли нероби, дрожать опирі,
Бо зоря свободи вже сходить яскрава!
Для всїх, для всїх, для всїх рівні права!
За правду, за волю, і т. д.

І вольні народи, як добрі брати,
Полинуть до сонця, до щастя мети,
Розкуєсь, двигнеть ся і наша родина:
Одна, сильна, вільна Україна!
За правду, за волю, і т. д.

———o———

Микола Тарновсъкий.

ПІСНЯ
З «ВЕЛИКОЇ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ».

(На нуту: Соколи, соколи).

Робучий народе, де твої права,
Де правда і воля для тебе?
Де твої здобутки, признака людства,
Де труд — що витворюєш з себе?!

Права твої — волю і правду сьвяту
Тяжкими ланцами скували;
Здобутки культури, на школу людству
Війною страшною здоптали!

Народе робучий зі сну пробудись, —
Зі сну вікового — тяжкого,
І в голос могучий, сейчас озовись, —
Признай ся до права сьвятого;

Чи хочеш ще далї, терпіти сей гніт,
Під лютим тираном стогнати,
Точити кров свою — кровавий свій піт
На полю в траншеях копати?!...

На тебе чикає велике діло, —
Як прийде рішуча година;
Створити порядок — щоб лучше було,
Щоб сьвіт був одная родина!

Пора виходити з робітничих нор,
Громадно ставати до бою;
Нехай засіяє *червоний прапор,*
На сьвіт, понад троном — горою!

Хай гине проклята примара війни,
Хай гинуть тирани — буржуї;
Уступлять нероби неситі пани
Під напором нашої збруї!

Робучий народе — се твоя мета,
За право вставати до бою;
Хай воля повстане і правда сьвята,
А сьвіт буде вольний собою!

———o———

Г. Ткачук.

ВСЇХ СИЛ УЖИВАЮТЬ.

(На нуту: «Коли Україна борбу розпочала»).

Всїх сил уживають катюги прокляті,
Щоб рух наш визвольний убити,
Щоб завше могли у роскошах гуляти,
Щоб завше могли кров з нас пити!
Та марні злодійські з'усиля, —
Їх рай уже скоро скінчить ся,
Нас в бою не спинть ворожая сила.
Не в довзї нам воля всміхнеть ся.

Все те чим віками нас били тирани.
Служити їм довго не буде,
На прах розлетять ся відвічні кайдани,
Раби стануть вольними всюди;
Пропадуть попи, шкіродравцї,
Що вірно злодіям служили,
Пропадуть враз з ними усї ті шубравцї,
Що кров з нас віками точили.

СЬМІЛО, ДРУГИ!

Сміло, други! Не теряйте
Духа на страшную прю!
Бідну країну спасайте,
Честь і свободу свою!

Як нам умерти прийдеть ся
В сірих казармах, тюрмах —
Местник новий підійметь ся
В наших зболїлих кістках!

Хай нас по тюрмах саджають,
Хай нас пробують вогнем,
Хай на Сибір засилають —
Ми всї тортури знесем!

Як нам рмерти прийдеть ся
В сірих казармах, тюрмах —
Местник новий підійметь ся
На наших зболїлих кістках!

——o——

МАРСЕЛЄЗА.

Скиньмо сьвіта старого ідоли,
Здуймо порох його з наших ніг,
Нам ворожі богацтва престоли,
Ненависний нам царський поріг.

Ми підемо, де муки і стони,
Межи нарід голодний підем,
З ним злодіям пішлемо проклони,
На борбу ми його призовем.

Скидайте, робучі, столїтія гнет,
Вставайте на ситих, голодні.
Хай громом кличі бють народні,
Вперед!

Чи ще мало терпіли ми горя?
Встаньмо братя усї і ураз
Від Днїпра аж до Білого моря,
Від Поволжа в далекий Кавказ,—

На злодюг, на собак, на богатих
І на злого вампіра-царя!
Бий, рубай їх злодіїв проклятих!
Вже віщує зірниця східня,
Скидайте, робучі, столїтія гнет,...

І зійде над посьвятим кервою,
Сонце правди і щастя людий,
Роковою мир купим борбою,
Кров'ю купим ми щастє дїтий,

І витатимем волї годину,
Згине зло, згине лож між людьми
І зіллють ся народи в едино
В царстві труду, братерства, любви.
Скидайте, робучі, столїтія гнет,...

Г. Ткачук.

НЕ ПОРА.

Не пора, не пора, не пора,
Довше клятим катюгам служить,
Зачинає валитись будівля стара,
Нумож всюди злодів судить.

Та пора є велика для нас,
Наша доля рішаєсь у ній,
Таж будім ся зі сну у великий той час,
Щоб не жить у неволі страшній.

Спішім всі в пролетарській табор,
Проженімо усіх лігваїв,
Уповиймо всю землю в червоний прапор.
Занесімо до хмар вольний спів.

———o———

ЯКИЙ ТО ВІТЕР.

Який то вітер шумно грає
Від Сяну, Прута до Карпат?
Яке то диво визирає
Із тих нужденних хлопських хат?

Гейже враз, гейже враз, гукнемо,
Аби й сліпі нас пізнали:
«Ми є ті, що вас всіх кормимо,—
За всіх вас терпимо, —
Ми соціяльнї демократи,
Що звергли темноти ярмо!»

Ми ті, що гнули ся, як лози,
Були покірнї, як вівця,
Котрим неволя, кров і сльози
Ще не доїхали кінця.
Гейже враз, і т. д.

Ми ті оферми, ті рекрути,
Гарматне мясо на війну.
Ті, що їх кривди й голод лютий
Жене за море, в чужину.
Гейже враз, і т. д.

Ми ті, що платимо податки,
Собі ж лишаєм труд і плач,
Котрим державні всї порядки
Є тільки горе, тільки драч.
Гейже враз, і т. д.

Ми ті, котрим заперті двері,
Запертий до свободи шлях;
Ми маєм права на папері,
А обовязки на плечах.
Гейже враз, і т. д.

Та вже не довго тої муки!
Нам час не дати ся на глум:
Здіймуть ся дружні хлопські руки
І просьвітліє хлопський ум!
Гейже враз, і т. д.

Ми хочем вчить ся, поступати,
Бо кривда є сестрою тьми;
Для себе хочем працювати
І бути люди між людьми!
Гейже враз, і т. д.

А всїх, хто явно або тайно,
Нам ладить пута і ярем
Всїх дармоїдів радикально
Ми з свого краю виметем!
Гейже враз, і т. д.

———0———

ГОДЇ ТЕРПІТИ!

Годї терпіти, годї стогнати,
Годї папам догоджати,
Годї дукарські ниви широкі
Грудями щиро орати,
Щиро роати, слїзьми зливати,

Кровю та потом гноїти, —
Нумо селяне, — правдонька встане!
Нумо себе боронити!
З віку до віку ми працювали,—
Паньство в роскошах куняло:
Лихо та злидні нас посідали,—
Паньство весело гуляло.
Паньство гуляло, їло спивало
Працю гірку мужикову,
А за оренди в нас забирало
Свиту й останню корову.
З панської ласки, хліба не їсти!
Мусим щорік голодати,
А хоч у зімку десь по фабриках,
Праці тяжкої шукати.
Степ наш широкий, ліс, батьківщина,
Все за панами пропало!
Годї терпіти, годї стогнати!
Далї терпцю вже не стало...
Прапор червоний в повітрі віє,
Кличе усїх нас повстати. —
Годї на паньство дурно робити
Годї йому догоджати!
Нумо боротись, щоб на Вкраїнї
Зникли пани з дукарями.
Щоб на широкім сьвітї веселім
Люди зробились братами.

Г. Ткачук.

ЗАМКНУЛИ ГО ДО ВЯЗНИЦЇ.

(На нуту: Я самотний на чужинї).

Замкнули го до вязниці, (2)
Капіталу оборонці.

За те що вчив люд робочий, (2)
Як здобути устрій кращий.

За те що бажав, щоб всюди, (2)
Зажили щасливо люди.

Щоб не було так як нинї, (2)
В одних роскіш в других злиднї.

Одні живуть у палатах, (2)
Другі в темних тїсних хатах.

Ті що нічо не працюють, (2)
Живуть гарно, бенькетують.

А ті що все виробляють, (2)
Від голоду умирають.

Не міг він ся з тим згодити, (2)
За те мусить в тюрмі гнити.

На сьвіт з за ґрат виглядає, (2)
Суду панського чекає.

П. К.

ОЙ, ВЖЕ ЧАС.

Ой, вже час, ой, вже час,
За себе повстати,
Катів поскидати, —
А чи пан, чи пропав...
Двічі не вмірати. —
Громадо, до зброї!

Нам житя не доють
Злодійські закони:
Побємо корони! —
А чи пан, чи пропав...
Розвалило трони —
Громадо, до зброї!

Ой, порвав ся терпець,
Розвязались руки. —
Муками за муки!
А чи пан, чи пропав...
Тремтіть, вражі дуки!
Громадо, до зброї!

У крові ворогів
Скупаємо долю,
Вибємось на волю!
А чи пан, чи пропав...
Розвієм неволю!
Громадо, до зброї!

Дармоїдам - панам,
Долярникам клятим
Годі панувати!
А чи пан, чи пропав...
Двічі не вмірати. —
Громадо, до збруї!

За робочий народ,
За право людини
Биймось до загину,
А чи пан, чи пропав...
Нехай ворог гине! —
Громадо, до збруї!

НЕ ПОРА.

Не пора, не пора, не пора
Грубих трутнів на плечах носить!
Довершилась робітників кривда стара
Нам пора вже на себе робить!

Не пора, не пора, не пора
За царів і панів лить свою кров
І любить буржуя, що народ обдира—
В соціялїзмі наша любов.

Не пора, не пора, не пора
Між собою плекати роздор!
Хай пропаде незгоди проклята мара!
Під червоний єднаймось прапор!

Бо пора се послідная є:
У завзятій важкій боротьбі
Ми поляжем, щоб волю й свобідне житє
Лишить дітям та внукам своїм!

———0———

СОНЦЕ СХОДИТЬ.

Сонце сходить із аходить,
А я в тюрмі все в ночи.
Моє вікно вартовії
Не спускають з очий!

Разом мене стережете,
Мені звідси не втікать
Не такі мої кайдани,
Щоб їх міг я розірвать.

Ой кайдани нещасливі,
Ви зелізні сторожі!
Не порвуть вас мої руки,
Не поріжуть і ножі.

В тюрмі тут я пропадаю,
За зрадливу жінку *) ту!
Тут попав я в місто раю,
За любов мою сьвяту!

Ти не сьмій ся, чарівнице,
Не глуми ся надім-мнов!
Я ще тюрму перебуду,
І стріну ся ще з тобов!

Тебе люблять! Обожають!
Поки сьвітить ся краса.
Личка згодом полиняють,
Краса зникне мов роса!

Будеш в сьвіті ти скитатись,
Гола, боса, немічна,
Всї будуть тебе цуратись,
Обожателї й рідня!

От тодї ти на колїнах
Будеш землю цїлувать,
І у мене ти за зраду
Будеш прощеня благать.

*) *Під жінкою треба розуміти долю, яка зрадила вязня, що находить ся в тюрмі.*

Але тоді вже простити,
Ох!... не зможу я тобі!
Бо кайдани за глубоко
В серце вріжуть ся менї.

Не бувать вже як бувало
Нам з тобою у гостях,
Душу горе вже порвало,
Тїло — ланци по тюрмах!

В тяжких муках нам судилось
Коротати все житя!
Щастє зникло!... Мов приснилось
І пропаде в забутя!

Сонце сходить і заходить,
А в тюрмі все темна ніч!
Проч із думки чарівнице,
Серце й душу не каліч!...

———o———

ДО БОЮ.

Не будьмо слїпими
Рабами нїмими,
Що милости просять
У своїх катів!
І викуєм рай!...

А станьмо до бою
Грізною юрбою
І вилиймо в бою
Розлючений гнів!
За кривду народу
Пімстити ся треба!
Вже доста носити
Незносний ланцюх!
Надія загріє,
Не ласки із неба!
А буря розвіє
Невольний дух.
Хто волї бажає,
За нами до бою!
Сильною юрбою
Побєм ворогів!
Де сила, там воля,
Де праця, там доля —
Веселий, побідний
Затягнемо спів!
До решту загинем,
А свого не кинем!
Нас люди не знають,
Неславлять — нехай!
Ми маємо силу,
Ми маєм охоту —
Зачнемо роботу

МАРШ ГІРНИКІВ.

(На нуту, «Варшавянка»).

Тяжко працюєм, у нутрі земнім, —
У день, чи в ночи, в вечер чи зрана
У гробі душнім, — мов в пеклї темнім
В кровавім потї ми скарби знайдем.

Під скали грізнов зимнов опоков
Де карк нам к, долу від працї гне ся,
Сльоза терпінь до очий ллєть ся
Марево смерти до нас смієть ся.

На бій рішучий
Сьвятий і правий,
Марш, марш вперед
З внутр землї народ!

А камінь висить над головою, —
Мов кат він чига на наше житя,
І в однїй хвили жінку вдовою
А сирітками дїтки оставля?

За що ми терпимо! Ми-ж не злочинцї,
Чом позбавлені права до сонця?
За що підпали так тяжкій карі?
Коли терпіням діждемось кінця?

На бій рішучий
Сьвятий і правий,
Марш, марш вперед
З внутр землї народ!

Не вже-ж ми вічно упослїджені
Аби все двигать тяжкі кайдани
Скарби збирають для панської кишенї
Гріш дїлить з трутнем кров'ю зрошений.

Сили нас лишать по тяжких трудах
Пани з роботи всїх нас наженуть
Бо більши надвишки по наших трудах
Вони збирати нїяк не зможуть.

На бій рішучий
Сьвятий і правий,
Марш, марш вперед
З внутр землї народ!

За те зважаймо що тих чекає
У капіталїстичнім устрою
Хто пявку-пана другом вважає
І не взброївши-сь йде до бою.

Гей проч з просьбами, дрожіте пани,
Бо нас єднає справа нам знана,
Ми вам заплатимо за кров, за рани
Взброєні в силу єдности стана.

На бій рішучий
Сьвятий і правий,
Марш, марш вперед
З внутр землї народ!

———0———

Гр. Ткачук.

ЩЕ НЕ ВБИТА НАША СИЛА.

Ще не вбита наша сила,
Хоч вбити бажають,
Хоч не мало нас по тюрмах,
Що-дня замикають.
Та даремні катів проби, —
Не вбють всїх тюрмою,
Міліони є нас нинї —
Готових до бою.
Не спинять кати прокляті
Нашого походу,
Уже вскорі люд робочий
Здобуде свободу.

Не вбють тирани правди,
Вона жити буде,
Бо за нею у бій підуть
Усї чесні люди.
Запанує правда всюди,
На широкім сьвітї,

І ніхто тогди не буде,
Коштом других жити.
Щезнуть крадіжі, убійства,
Війни й всї нещастя,
Люди жити муть у згоді,
Наче рідні братя.

Хоч богато нас впадає,
У завзятім бою,
За те лишим поколїням,
Здобутую волю.
Засияє сонце правди,
В робітничій хатї,
І щасливо будуть жити
Всї люди на сьвітї.
І спомянуть колись внуки,
Сьвяткуючи волю,
Усїх борців, що полягли,
У завзятім бою.



Я САМОТНИЙ НА ЧУЖИНЇ.

Я самотний на чужині (2)
Гей, гей, тяжко жити сиротинї —
Фабриканти мя спіймали (2)
Гей, гей, до роботи тяжкої взяли.

Коли за що упімнеся, (2)
Гей, гей, комунїстом тя назве —

Комунїстом та й неробом (2)
Гей, гей, до вязницї цего драба —

А я сиджу у вязницї, (2)
Гей, гей, дїти мої у фабрицї —
Усї в школї аж до смерти (2)
Гей, гей, щоби знали шкіру дерти —

Сонце сходить, мраку зносить, (2)
Гей гей, я герой кайдани носить —
Чисте чули, братя милї? (2)
Гей, гей, як по вічах говорили —

Ваші серця камяній, (2)
Гей, гей, кадилом обкуряний —
Попівство вас обдурило, (2)
Гей, гей, щоб їм карки покрутило —

Усї ситї череватї, (2)
Гей, гей, карки у них всїх свинячі —
Досить братя уже спати, (2)
Гей, гей, гонїть сволоч до роботи —
Та най ідуть до роботи, (2)
Гей, гей, щоб до раю скорше впхались —

———o———

РОЗВИВАЙ СЯ, ТИ ВИСОКИЙ ДУБЕ.

Розвивай ся, ти високий дубе
Весна красна буде!
Розпадуть ся пута вікові,
Прокинуть ся люди.

Розпадуть ся пута вікові
Тяжкі кайдани,
Непобіджений злими ворогами,
Робочий люд встане.

Встане робітників матїр славна, —
Щаслива і вільна,
По всїх місцях нашої земленьки
Одна нероздільна.

Щезнуть межі, що помежували
Пявки між собою,
Згорне мати до себе всї дїти,
Теплою рукою.

Дїти ж мої, дїти нещасливі,
Блуднї сиротята,
Годї ж бо вам в панів на услузї,
Свій вік коротати.

Підіймайтесз на сьвятеє дїло;
На щирую дружбу,
Та щоби ви чесно послужили,
Для матери службу.

Чи щеж то ви мало наслужились
Капіталїзмови?
Чи щеж то ви мало наточились
Братерської крови?

Пора діти, пора поглядіти
До власної хати,
Щоб ґаздою а не слугою
Перед сьвітом стати!

Розвивай ся, ти високий дубе
Весна красна буде!
Гей вставаймо та єднаймо ся,
Робочії люде!

Єднаймо ся, братаймо ся,
В товариство чесне,
Хай братерством, щирими трудами,
Нам доля воскресне!

———o———

Микола Тарновський.

ГИМН УКРАЇНСЬКИХ СОЦІЯЛЇСТІВ В АМЕРИЦЇ.

(На нуту: « Ми Гайдамаки».)

Час вже до бою, всею юрбою,
Сьміло підняти наш прапор сьвятий;
Сьвіт уже збудив ся, в друге розповив ся,
І волї клич — проникнув ся грімкий!

Станем у згоді, в сьмілім поході,
Явно покажем сьвіту, хто ми є;
Ми борці за волю — за робочих долю,
— Наш клич один; «до бою хто жиє!»

Проч зтемнотою — троном — тюрмою,
Наша сьвятиня рівнії права, —
Згинуть всї тирани, вольний люд повстане,
Бо дух живий і правда ще жива!

Деж тая сила, — щоби ширила,
Волю народів — як настане суд,
Правди не поборе, жадне в сьвіті горе,
Бо сьвіт цїлий буде робочий люд!...

Сьміло ж ставаймо, слїдом ступаймо,
Правди і волї, — сьвітових борців;
Хай права настануть, без хлопа—без пана,
А в сьвіт сьвітів, полине вольний сьпів!

———o———

НЕ МИРИТИСЬ МИЛІ ДРУЗЯ.

Не миритись милї друзя,
А боротись нинї нам,
Бо шалїє кат завзятий,
Смерть голосить усїм нам.

Гей! у бій ставаймо разом
Грудь при груди до ряду!
Кров, житє не жаль віддати
За волю і свободу.

Гей в громаду товариство!
Кличе спільна всім справа,
Хай настане пролєтарам
Красша доля і правда.

Разом друзя під прапор наш,
Най наш клич його веде;
Тілько сьмілі пут не знають.
Тілько сьмілих воля жде!

———o———

Г. Т.

ВСТАВАЙ ВЖЕ РОБОЧИЙ НАРОДЕ!

(На нуту: «Розвивай ся ти високий дубе.»)

Вставай вже робучий народе,
Бо вже сонце сходить;
Проклятий лад вже над гробом,
А новий надходить.

І так довго ти мовчав корив ся,
Бояв ся повстати,
Все що мав'єсь віддавав ти,
Для добра богатих.

Всї богацтва вироблені,
Твоїми руками,
І облито твею, кровю,
В фабриках в копальни.

Виступай же воликане,
З катами до бою,
Щоб здобути вже для себе;
Щастє сьвяту волю.

———o———

П. Стецъ.

ПЕРШИЙ МАЙ.

Вставайте братя бодро й дружно,
На свій празник, майський день;
Най зобачуть тіїі трутні,
Що в нас сила. Ми живем.

Най зобачуть ті нероби,
Що житє від нас беруть,
Що їх царство проминеть ся,
Нинні трони пропадуть.

Сила жадна нас не спине,
В недалекій боротьбі,
Всї з'усиля їх даремні,
У рішаючій судьбі.

Наше житє у неволи,
Нам до него прав нема;
Кругом царить смерть і голод,
Цїлий сьвіт, се лиш тюрма.

Час вже близький, недалекий;
Народ збудить ся зі сну,
Переверне все на сьвітї,
Громом розвалить тюрму.

Раби, пани—дармоїди,
Усї щезнуть на земли,
Згода рівність і братерство
Запанують між людьми.

———о———

ПОГИБШИМ.

Погибшії братя, вам вічний спокой,
Убійцям на віки проклятє!
Погибли ми сьміло на нерівній борбі,
За нашусвободу і щастє.

Убиті ви братя кровавов руков,
Того, хто народ угнітає,
Робітничу кров проливає ріков,
На трупах рай собі справляє.

Над вашов могилов, ми клятву даєм,
На сьвяту кров нашу клянем ся:
Ми будем боротись з нуждою і злом,
Свободи і щастя доб'єм ся.

Тоді ми на ваші могили прийдем
І скажем: «Погибшії братя!
Ніч гнету й насиля змінила ся днем,
Свободи братерства і щастя.»

Погибшії братя вам вічний спокій,
Убійцям на віки проклятє,
Погибли ви сьміло в нерівній борбі,
За нашу свободу і щастє!

———0———

ОЙ ТИ ДУБЕ КУЧЕРЯВИЙ.

Ой ти дубе кучерявий
Надія наша,
Пред тобою хай трясеться, мліє,
Вся сила вража;

Бо і сам мінїстер не вдіє нїчого (2).
Як без него параґрафів натешемо много;
Ми самі твердем —

Лани панські своєм потом поливаємо,
А за теє, по двайцять ґрейцарів
Побираємо;
Досить, вороженки, кровцю нашу пити (2).
Час нам братя, щоби всюди
Штрайки заводити
На погибіль ворогам —

З тими шахраями, виборцями,
Лад зробити час;
Щоби не закрали голосів у нас,
Шахраїв виборців (2).
Що в шапках з пупцями,
Бий у морду де лиш здиблеш, до дїтчої мами.
Хай в нас голосів не крадуть —

А на хрунїв милї братя,
Знайдеть ся бойкот,
Що найстарший хрунь (2).
З рилом, з ратицями,
Як обірве параґрафів,
Зараз піде знами,
Або всього відрічесь —

———0———

Т. Ткачук.

ГЕЙ ПРОЛЄТАРЮ.

(На нуту: Гей там на горі січ іде.)

Гей пролєтарю повставай,
Під стяг червоний приставай,
Гейже до бою,
За житя краще, за волю,
Взнесім прапор наш горою.

Гей не позволь щоб буржуї
Жили довше з праці твої,
Гейже до бою, і т. д.

Гей не слухай в нічім катів,
Ні їх слуг, пузатих попів,
Гейже до бою, і т. д.

Не будь рабом не понижайсь,
Всюди пошани, домагайсь,
Гейже до бою, і т. д.

Не плач нишком, не нарікай,
Прав своїх сміло добувай,
Гейже до бою, і т. д.

Гей, як в оден ряд станем всі,
Впадуть неситі буржуї.
Гейже до бою, і т. д.

Гей, як новий лад заведем,
По людськи всюди заживем.
Гейже до бою, і т. д.

———o———

ПОРА ВЖЕ БРАТЯ.

(На нуту: Годі терпіти).

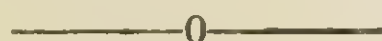
Пора вже братя, до бою стати,
Пора тиранам сказати,
Що ми бажаєм, працею свею,
Самі по людськи за жити.

Ми і так довго їм догаджали,
Самі жили в недостатках,
В голоді, зимні, в темних пивницях,
Та у курних тісних хатах.

Від молодих літ в шахтах, заводах,
Тяжко що днини працюєм,
А як не здібні уже до праці,
Від голоду, зимна гинем.

Школи заперті для дітей наших,
Вони в фабриках враз з нами,
Де від тяжкої праці що днини
Їх умирає сотками.

Разом повстаньмо, впімнімсь за себе,
Будьмо людьми, не рабами,
До бою сьміло в перед ступаймо,
Зробім рахунок з катами.



Т. Ткачук.

СУДЇТЬ БРЕХНЯМИ.

(На нуту: Ми робінтики).

Судїть брехнями,
Мучте тюрмами,
Доки ще сила
У ваших руках.
Та знайте тирани,
Що люд скоро встане,
Й ваш пишний рай,
Розлетить ся в прах!

Чим більш будете
В тюрмах держати,
Чим дужче убити
Наш рух стремите,
Тим скорше усюди
Нарід ся пробуди
І всїх катів
З лиця землї змете.

Ťюрми темнії,
Нам не страшнії,
За кращую долю,
Ѐсе перенесем.
За ню ми готови,
Бити ся до крови,
І цьвіт житя
В офіру принесем.

———o———

М. Т. Паламорюк.

ДОСИТЬ ВАМ БУРЖУЇ.

(до пофтореня додаєтъся: гей).

А ми виглядаєм сходу і заходу,
З відків прийдуть наші товариші.
Не чути і не видно, наших товаришів, (2)
Бють ся з буржуазійов за рівність свою,
Гей, не чути і не видно наших товаришів,
Бють ся з буржуазійов за рівність свою.

Ті злії буржуї на нас нападають,
На пролетарську диктатуру, на робітничі маси
Хотілиб буржуї, що-б робітничі маси (2)
Шли буржуазному престолу служить.

А робітничі маси всегда проганяють,
Долів буржую по цілому світі,
За трубіли труби — труби барабани, (2)
Кров пролялась по цілому світі.

Розпочалась битва — битва безпощадна,
Кров пролялась горячов ріков.
Досить буржуї ми на вас робили, (2)
Підемо разом до праці одної.

———o———

М. Тарновсъкий.

ПІСНЯ ВОЛЇ.

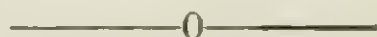
(На арію: Не згасайте яснї зорі).

Чути вісти з України:
«Люд робучий вже повстав,
На пожарищах — руїнах
Добуває людських прав.
Вже гнобителї упали,
Розвалила ся тюрма,
Вже раби, ярмо пірвали,
Уступила нічна тьма!»

То не бурею підняв ся,
Бистро-дужий гураґан,
То повітний лад почав,
Де не має місця пан!

Хоч реакція змагає,
Щоб здавити смілий бунт,
Та вже голосу не має,
Під ногами тратить ґрунт....

Гей робітнику всесвітний,
Поклади конець журбі,
По неволї довголїтній
Подай руку в боротьбі!
За права свої і волю,
Ти борцем відважним будь,
Переможцем в лютім бою,
Віддихне свобідно грудь!..



М. Т. Паламорюк.

ДОЛЇВ ЦАРІВ.

(На нуту: Реве та стогне).

Реве та стогне, люд голодний,
Землї свободи добива,
Воює з ними кат негідний,
Всю землю кровю залива.

Народ убогий, на ту пору,
Де, де, і все й вигляда,
Коли прийде день заплати,
Судити будемо їх ми.

Нераз народ кланявсь, просив,
Та все на дармо було,
Тепер конець усї голотї,
Всьо в комуни перетворив.

Но тепер люди научились,
Стали не слухати панів,
Кричать вони зі всеї сили,
Долїв царів, долїв панів.

———o———

М. Т. Паламорюк.

ВПЕРЕД КРОКОМ.

(на нуту: Не миритись милї братя).

Не страхай ся, ти народи,
Гордо сміло все вперед,
Наша сила величезна,
З кождим кроком у перед.

Бо горячий бій надходить,
Полки шляхом до борби,
Стяг червоний у повітрю,
Знак любови народу.

Скорим кроком за панами,
Що-б не стало ні сліду,
Хай вандрують в світ за очи,
Що-б не стало з їх знаку.

Земля наша, бо ми робим,
А заводи теж саме,
Дармоїдам вже не жити,
А конець їх уже жде.

Кождий лайдак, що не роби,
Цего зараз і під суд,
Нам не треба дармоїдів,
Хай він іде геть від нас.

Тоді, кождий із нас знає,
Що братерство на землї,
Вже не буде кровопійців,
Народ гордо проживе.

———о———

ПІСНЯ ЧЕРВОНО-АРМІЙЦЯ.

(З російського.)

Разом товариші в ногу,
На остро штики точім,
Всім бідакам на підмогу,
Полки червоні двигнім.

Всюди розбійники - замори
Пють кров трудящих братів,
Вичистім хижії нори,
Силою наших штиків.

З многих неробів пузатих,
Склала ся власть богачів,
Банкирів шлім в поле жати,
А стайні чистить, князів.

Як перебудуть провину,
Пан і кулак і банкир,
В уголь, у зерно, в машину,
Ми перетворим їх жир.

Від Петрограду до Відня,
Тягнеть ся фронт боєвий,
Скоро від Темзи до Сени,
Встане титан трудовий.

Не на Самарі, Уралї,
Кінчить ся страшний турній,
В битві рабів з капіталом,
Поле борби — світ цілий.

Як нам не стане патронів,
Як потоплять ся штики,
Будем душить тиранів,
Пальцями, сили руки.

Разом товариші в ногу,
Годї вертати назад,
Всїм бідакам на підмогу,
Нашії сили спішать!

(Московська «Праця.»)



ЗМІСТ.

Стор.



